

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

1. Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny znajdują się w załącznikach I,II,III.

2. Kryteria oceny odpowiedzi ustnych:

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.

Ocenę niedostateczną – otrzymuje uczeń, który:

- a) nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- b) nie potrafi rozwiązać prostych zadań teoretycznych i praktycznych,
- c) nie udziela odpowiedzi na większość pytań nauczyciela,
- e) nie wykazuje systematyczności i chęci do pracy,
- f) nie chce skorzystać z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą – otrzymuje uczeń, który :

- a) opanował w stopniu podstawowym umiejętność czytania map,
- b) posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy, Polski,
- c) rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- d) posługuje się w stopniu elementarnym terminologią geograficzną,
- e) przejawia chęć i gotowość współpracy,
- f) udziela odpowiedzi na proste pytania.

Ocenę dostateczną – otrzymuje uczeń , który :

- a) posiada podstawową orientację w przestrzeni geograficznej,
- c) samodzielnie i w grupie rozwiązuje nieskomplikowane zadania,
- e) poprawnie odczytuje dane z tekstu , rysunków, diagramów, tabel,
- f) przetwarza proste dane na wykresy,
- g) wykonuje proste obliczenia stosowane w geografii,
- h) z pomocą nauczyciela stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

Ocenę dobrą – otrzymuje uczeń , który :

- a) posiada dobrą orientację na mapie świata, Europy i Polski,
- b) czyta poprawnie mapy tematyczne,
- c) dokonuje poprawnych interpretacji różnych tekstów źródłowych,
- d) udziela samodzielnych odpowiedzi, choć odpowiedzi te nie wyczerpują omawianego zagadnienia,
- e) samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
- f) wykonuje obliczenia stosowane w geografii,
- g) dostrzega zależności przyczynowo- skutkowe,
- h) dokonuje interpretacji prostych zjawisk przedstawionych graficznie,
- i) posługuje się poprawnie terminologią geograficzną,
- j) aktywnie pracuje i współpracuje w grupie,
- k) chętnie wykonuje zadania dodatkowe.

Ocenę bardzo dobrą – otrzymuje uczeń , który:

- b) dokonuje samodzielnej interpretacji omawianego zagadnienia,
- c) samodzielnie wykonuje zadania o znacznym stopniu trudności,

- d) samodzielnie interpretuje treść mapy i innych materiałów źródłowych,
- e) chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe,
- f) wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy.

Ocenę celującą – otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą a ponadto:

- a) umiejętnie łączy wiadomości z różnych dziedzin wiedzy oraz codziennego życia,
- b) samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie.

3. Kryteria oceny prac pisemnych:

Przy ocenianiu prac pisemnych stosuje się punktację zamieszczoną w tabeli:

Oceny	% udział punktów
niedostateczny	0 – 30%
dopuszczający	31 – 50%
dostateczny	51 – 70 %
dobry	71 – 90 %
bardzo dobry	91 – 96 %
celujący	97 – 100%

Nauczyciel ma obowiązek sprawdzić i udostępnić uczniowi pracę pisemną w terminie dwóch tygodni od daty jej napisania.

Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do jego pracy, który uwzględnia:

- wyszczególnienie i docenienie dobrych stron ucznia,
- wskazanie, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ucznia,
- wskazówki, w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę,
- wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.

Uczniowie zapoznają się z oceną prac pisemnych w szkole po rozdaniu ich przez nauczyciela.

Rodzice/opiekunowie uczniów mają wgląd do prac pisemnych swoich dzieci w szkole po ustaleniu terminu z nauczycielem. Wyjaśnienia i uzasadnienia wystawionych ocen oraz omówienie postępów w nauce i zachowaniu nauczyciel przekazuje rodzicom/opiekunom w czasie wywiadówek, podczas indywidualnych rozmów z rodzicami, konsultacji ustalonych drogą telefoniczną lub za pośrednictwem wychowawcy.

4. Sposoby indywidualizowania pracy z uczniem z trudnościami dydaktycznymi i z uczniem zdolnym :

Indywidualizacja pracy z uczniem z trudnościami dydaktycznymi odbywa się poprzez:

- a) zmniejszanie poziomu trudności wykonywanych przez ucznia zadań;
- b) odpytywanie uczniów z mniejszych partii materiału;
- c) zadawanie krótkich, jasnych poleceń;
- d) wydłużenie czasu pracy nad poszczególnymi zadaniami;
- e) zapewnienie pomocy koleżeńskiej;
- f) stwarzanie możliwości poprawy uzyskanych ocen negatywnych;
- g) udział ucznia w zajęciach dodatkowych;
- h) udzielanie wskazówek, jak się uczyć .

Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym odbywa się poprzez:

- a) zadawanie dodatkowych prac domowych o podwyższonym stopniu trudności;
- b) zadawanie dodatkowych zadań podczas sprawdzianów;
- c) przygotowywanie przez uczniów referatów z tematów rozszerzających ich wiedzę;
- d) zachęcanie do samodzielnego zdobywania wiedzy, czytania czasopism fachowych;
- e) pracę w grupie uczniów o podobnym poziomie uzdolnień;
- f) organizowanie zajęć pozalekcyjnych;
- g) przygotowywanie uczniów do konkursów przedmiotowych.

5. Sposób uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej.

- a) Warunkiem umożliwiającym uzyskanie oceny wyższej od przewidywanej jest wykorzystanie wszystkich możliwości poprawy ocen.
- b) W ciągu 3 dni od uzyskania informacji o przewidywanej ocenie uczeń zgłasza do nauczyciela chęć uzyskania wyższej oceny.
- c) Nauczyciel przygotowuje zestaw zadań obejmujący umiejętności i wiadomości z danego semestru.
- d) Podwyższenie oceny może mieć formę pisemną i następuje tylko wtedy, gdy uczeń napisze test na poszczególną ocenę na 100%.
- e) Ocena może być podwyższona tylko o jeden stopień.
- f) Uzyskana według tej procedury ocena nie może być niższa od przewidywanej.

6. Formy sprawdzania wiedzy uczniów:

- a) prace klasowe;
- b) kartkówki;
- c) w klasach trzecich – próbne egzaminy gimnazjalne, oceny z egzaminu próbnego wstawiane są do dziennika (ustala się procentową ilość punktów zdobytych na egzaminie z geografii);
- d) test diagnozujący w klasie pierwszej ;
- e) odpowiedzi ustne;
- f) prace domowe (przynajmniej raz w semestrze).

7. Sposoby i terminy poprawy ocen:

- a) uczeń, który otrzymał z klasówki ocenę niedostateczną ma prawo jej poprawy; oceny niedostateczne mogą być poprawiane tylko raz, w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od oddania przez nauczyciela ocenionych klasówek, w trakcie zajęć lekcyjnych bądź pozalekcyjnych; oceny z poprawy klasówki są wpisywane do dziennika lekcyjnego – jedynie ponowna ocena niedostateczna nie jest wpisywana do dziennika. Jeśli uczeń otrzymał z klasówki ocenę niedostateczną ponieważ ściągał, zmienił grupę, korzystał z telefonu komórkowego – nie ma możliwości poprawy tej oceny;
- b) ocenę wyższą niż niedostateczną otrzymaną z klasówki uczeń może poprawić na takich samych zasadach jak niedostateczną;
- c) oceny z kartkówek i odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie.

8. Ocenianie :

Ocenianie odbywa się w stopniach pełnych w skali 1-6 .

Informacja o ocenie jest jawna i podawana uczniom na bieżąco w formie pisemnej lub ustnej.

Zasady ustalania śródrocznej/rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Oceny śródroczna i roczna wystawiane będą przy pomocy średniej ważonej według następujących wag:

waga	aktywność
4	sprawdziany; odpowiedzi ustne podczas powtórzenia lub z większej partii materiału ;udział w konkursach
3	kartkówki; odpowiedzi ustne
2	aktywność podczas zajęć; praca w grupach
1	prace domowe; referaty; prezentacje multimedialne

Średnią ważoną oblicza się ze wzoru:

$$\frac{w_1 \cdot o_1 + w_2 \cdot o_2 + \dots + w_n \cdot o_n}{w_1 + w_2 + \dots + w_n}$$

gdzie o_1 oznacza ocenę za odpowiednią aktywność, a w_1 wagę odpowiadającą tej ocenie.

Przykład: Uczeń w ciągu semestru otrzymał następujące oceny:

- sprawdziany: 2, 5
- kartkówki: 4, 1, 2
- aktywność podczas zajęć: 4.
- prace domowe: 3, 5

Sprawdziany mają wagę 4, kartkówki 3, aktywność 2, a prace domowe 1.

Średnia ważona ocen wynosi:

$$\frac{4 \cdot 2 + 4 \cdot 5 + 3 \cdot 4 + 3 \cdot 1 + 3 \cdot 2 + 2 \cdot 4 + 1 \cdot 3 + 1 \cdot 5}{4 + 4 + 3 + 3 + 3 + 2 + 1 + 1} = \frac{65}{21} \approx 3,10$$

Po obliczeniu średniej ważonej oceny wystawiane będą według następującej skali:

ocena	przedział średniej
niedostateczny	1,00 – 1,65
dopuszczający	1,66 – 2,65
dostateczny	2,66 – 3,65
dobry	3,66 – 4,65

bardzo dobry	4,66 – 5,50
celujący	5,51 – 6,00

Nauczyciel, na 2 tygodnie przed radą klasyfikacyjną wystawia propozycje ocen rocznych i informuje o zagrożeniach ocenami niedostatecznymi. Z propozycjami i zagrożeniami zapoznają się zarówno uczniowie jak i ich rodzice/opiekunowie. Jeżeli uczeń na I semestr otrzymał ocenę niedostateczną, otrzymuje od nauczyciela zagadnienia i jest zobowiązany do zaliczenia materiału. W przypadku niezaliczenia materiału z pierwszego półrocza, uczeń nie może otrzymać pozytywnej oceny rocznej. Uczeń ma możliwość skorzystania z pomocy nauczyciela w celu uzupełnienia braków.

9. Sposób zgłaszania nieprzygotowania do zajęć lekcyjnych

Uczeń ma prawo do zgłoszenia w ciągu półrocza jednego nieprzygotowania do lekcji przy jednej godzinie w tygodniu, dwóch nieprzygotowań przy dwóch godzinach tygodniowo. Prawo to nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, lekcji powtórzeniowych i kartkówek. Nieprzygotowanie odnosi się natomiast do niezapowiedzianych kartkówek. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza na początku zajęć lekcyjnych, po sprawdzaniu obecności; nieprzygotowanie do zajęć obejmuje brak zeszytu przedmiotowego, podręcznika, pracy domowej i nieopanowanie wiedzy z zakresu trzech ostatnich jednostek lekcyjnych; uczeń ma prawo do zgłoszenia dodatkowego nieprzygotowania jeśli był nieobecny w szkole z powodu choroby, trwającej co najmniej jeden tydzień. Okres w którym uczeń może być nieprzygotowany do lekcji, po powrocie do szkoły po chorobie, wynosi maksymalnie 2 tygodnie.

10. Ustalenia dodatkowe:

1. Jeśli uczeń celowo opuścił lekcję (ucieczka) i nie napisał sprawdzianu otrzymuje ocenę niedostateczną.
2. Jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, ma obowiązek napisać go w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Jeśli tego nie zrobi otrzymuje ocenę niedostateczną.
3. Uczeń ma obowiązek być przygotowanym na każdą lekcję, również wtedy, gdy był nieobecny na ostatniej lekcji.
4. Za aktywność na lekcji uczeń zdobywa plusy – za cztery otrzymuje ocenę bardzo dobrą, trzy – dobrą, dwa – dostateczną, jeden- dopuszczającą.
5. Za brak zeszytu ćwiczeń, zeszytu przedmiotowego, podręcznika – uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

11. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

1. Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna
Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:
 - omawianie niewielkich partii materiału, o mniejszym stopniu trudności;
 - podawanie poleceń w prostszej formie;
 - wydłużanie czasu na wykonanie zadania;

- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, mobilizowanie do ukończenia zadania;
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać;
- zapewnienie większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

2. Uczniowie słabowidzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych :

- właściwe usadzenie dziecka w klasie zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność;
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka;

3. Uczniowie słabosłyszący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zapewnienie miejsca dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- umożliwienie dziecku odwracania się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- przebywanie w pobliżu dziecka z twarzą zwróconą w jego stronę; mówienie do dziecka wyraźnie;
- eliminowanie zbędnego hałasu ;
- upewnienie się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszące. W przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowych wyjaśnień;
- sformułowanie inaczej polecenia, używanie prostego, znanego dziecku słownictwa, wskazywanie jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- posadzenie dziecka niedosłyszącego w ławce ze zdolnym uczniem, , który chętnie będzie mu pomagał ,wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.;
- używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy;
- częste zwracanie się do dziecka niesłyszącego, zadawanie pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- przy ocenie prac pisemnych dziecka nieuwzględnianie błędów wynikających z niedosłuchu;
- docenianie aktywności i wkładu pracy ucznia, a także jego stosunku do obowiązków szkolnych;

4. Specyficzne trudności w uczeniu się: dyskalkulia, dysgrafia, dysortografia, dysleksja

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- przerabiany materiał często przypominać i utrwalać;
- nie wrywać ucznia do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować go wcześniej zapowiedzią, że będzie pytany;
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań;
- pozostawiać miejsce na rozwiązanie zadania bezpośrednio po jego treści, tak aby uczeń nie musiał przenosić odpowiedzi w inne miejsce;
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze partie;
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych.